DOMSTOLENS DOM (femte avdelningen)

den 2 april 2009 *

I mål C-134/08,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 234 EG, framställd av Bundesfinanzhof (Tyskland) genom beslut av den 20 mars 2008, som inkom till domstolen den 2 april 2008, i målet

Hauptzollamt Bremen

mot

J.E. Tyson Parketthandel GmbH hanse j.,

meddelar

DOMSTOLEN (femte avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden M. Ilešič samt domarna A. Borg Barthet (referent) och E. Levits,

* * Rättegångsspråk: tyska.

generaladvokat: J. Mazák,
justitiesekreterare: R. Grass,

efter det skriftliga förfarandet,

med beaktande av de yttranden som avgetts av Europeiska gemenskapernas kommission, genom S. Schønberg och C. Hermes, båda i egenskap av ombud,

med hänsyn till beslutet, efter att ha hört generaladvokaten, att avgöra målet utan förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 4.2 i rådets förordning (EG) nr 2193/2003 av den 8 december 2003 om införande av tilläggstullar på import av vissa produkter med ursprung i Amerikas förenta stater (EUT L 328, s. 3).

2 Begäran har framställts i ett mål mellan Hauptzollamt Bremen (nedan kallad Hauptzollamt) och J.E. Tyson Parketthandel GmbH hanse j. (nedan kallat Tyson Parketthandel) angående uppbörd av en tilläggstull på ett parti parkett med ursprung i Förenta staterna.

Tillämpliga gemenskapsbestämmelser

3 I skälen 3, 5 och 6 i förordning nr 2193/2003 anges följande:

”(3) Ett etappvis införande av tilläggstullar, i form av värdetullar, på upp till 17 % på all import av utvalda produkter med ursprung i Amerikas förenta stater är en lämplig initial motåtgärd med hänsyn till att Amerikas förenta stater inte genomfört [Världshandelsorganisationens (WTO) tvistlösningsorgans] rekommendationer. Efter det att tilläggstullarna uppnått denna nivå bör kommissionen för rådet framlägga ett förslag till ytterligare åtgärder, vilket grundar sig på den utveckling som konstaterats.

…

(5) De produkter för vilka en importlicens med tullbefrielse eller tullnedsättning utfärdats före den dag då denna förordning träder i kraft bör inte omfattas av tilläggstullarna.

(6) Produkter för vilka det kan visas att de har exporterats från Amerikas förenta stater till gemenskapen före den dag då tilläggstullarna börjar tillämpas bör inte omfattas av tilläggstullarna.”

4 Artikel 2.1 första strecksatsen i ovannämnda förordning har följande lydelse:

”Utöver den tull som är tillämplig enligt förordning (EEG) nr 2913/92 skall följande värdetullar införas för de produkter med ursprung i Amerikas förenta stater som anges i bilagan till denna förordning:

— 5 % från och med den 1 mars 2004 till och med den 31 mars 2004.”

5 I artikel 4.1 och 4.2 i samma förordning föreskrivs följande:

”1. De produkter som anges i bilagan och för vilka en importlicens med tullbefrielse eller tullnedsättning utfärdats före dagen för denna förordnings ikraftträdande skall inte omfattas av tilläggstullen.

2. Produkter som anges i bilagan och för vilka det kan visas att de redan är på väg till gemenskapen den dag då denna förordning träder i kraft, och vars bestämmelseort inte kan ändras, skall inte omfattas av tilläggstullen.”

6 Artikel 5 i förordning nr 2193/2003 har följande lydelse:

”Denna förordning träder i kraft samma dag som den offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*.”

7 Förordningen offentliggjordes i *Europeiska unionens officiella tidning* den 17 december 2003.

Tvisten i målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågan

8 Den 5 mars 2004 lämnade Tyson Parketthandel in en anmälan om övergång till fri omsättning av ett parti lamellparkett i körsbär med undernummer 4409 20 98 i Kombinerade nomenklaturen, som utgör bilaga I till rådets förordning (EEG) nr 2658/87 av den 23 juli 1987 om tulltaxe- och statistiknomenklaturen och om Gemensamma tulltaxan (EGT L 256, s. 1; svensk specialutgåva, område 11, volym 13, s. 22), i dess lydelse enligt kommissionens förordning (EG) nr 1789/2003 av den 11 september 2003 (EUT L 281, s. 1). Partiet kom från Förenta staterna och lastades för skeppning där den 20 februari 2004.

9 Samma dag, den 5 mars 2004, fastställde Hauptzollamt i ett till Tyson Parketthandel riktat tullbeslut att nämnda företag skulle betala importtull, närmare bestämt tilläggstull och mervärdesskatt på import. Tilläggstullen togs ut i form av en värdetull enligt en tullsats på fem procent i enlighet med artikel 2.1 första strecksatsen i förordning nr 2193/2003.

10 Tyson Parketthandel begärde omprövning av tullbeslutet såvitt avsåg tilläggstullen. Vid omprövningen fann Hauptzollamt dock inte skäl att ändra det tidigare beslutet.

11 Tyson Parketthandel överklagade då omprövningsbeslutet till Finanzgericht Bremen. Denna domstol upphävde tullbeslutet i den del Hauptzollamt därigenom hade fastställt en tilläggstull och tagit hänsyn till denna vid beräkningen av mervärdesskatten på import. Finanzgericht Bremen ansåg nämligen, mot bakgrund av skäl 6 i samma förordning, att övergångsbestämmelserna i artikel 4.2 i förordning nr 2193/2003 ska tolkas så att tilläggstull inte ska utgå på produkter som redan var på väg till gemenskapen före den dag då bestämmelserna om tilläggstullen började tillämpas – den 1 mars 2004 – och vars bestämmelseort inte kunde ändras.

12 Hauptzollamt överklagade domen från Finanzgericht Bremen och gjorde därvid gällande att artikel 4.2 i förordning nr 2193/2003 inte kan tolkas i strid med sin klara ordalydelse.

13 I beslutet om hänskjutande har Bundesfinanzhof påpekat att artikel 4.2 i förordning nr 2193/2003 är klar och otvetydig och att både denna omständighet och resultatet av en jämförelse mellan den tyska språkversionen av nämnda bestämmelse och de franska och engelska språkversionerna talar för att bestämmelsen ska tolkas i enlighet med sin ordalydelse. Bundesfinanzhof anser emellertid, mot bakgrund av skäl 6 i samma förordning, att det är oklart huruvida ordalydelsen av artikel 4.2 i förordningen verkligen återspeglar gemenskapslagstiftarens avsikt.

14 Bundesfinanzhof anser att det vid prövningen av målet krävs en tolkning av artikel 4.2 i förordning nr 2193/2003, varför den har beslutat att vilandeförklara målet och ställa följande tolkningsfråga till domstolen:

”Ska artikel 4.2 i … förordning … nr 2193/2003... tolkas i strid med sin ordalydelse, enligt vilken produkter för vilka det kan visas att de redan är på väg till gemenskapen den dag då tilläggstullarna börjar tillämpas, och vars bestämmelseort inte kan ändras, inte ska omfattas av tilläggstullen?”

Prövning av tolkningsfrågan

15 Orsaken till att den hänskjutande domstolen anser att det är oklart hur artikel 4.2 i förordning nr 2193/2003 ska tolkas är att det framgår av ordalydelsen i skäl 6 i samma förordning att produkter för vilka det kan visas att de har exporterats från Förenta staterna till gemenskapen före den dag då tilläggstullarna började tillämpas (den 1 mars 2004 enligt artikel 2.1 i samma förordning) inte bör omfattas av tilläggstullarna. Denna formulering medför enligt den hänskjutande domstolen att det uppstår en viss oklarhet vid en jämförelse mellan lagstiftarens avsikt uttryckt på nämnda sätt och ordalydelsen i nämnda artikel 4.2, enligt vilken produkter för vilka det kan visas att de redan var på väg till gemenskapen den dag då förordningen trädde i kraft (den 17 december 2003 enligt artikel 5 i förordningen) inte ska omfattas av tilläggstullarna.

16 Härvid erinrar domstolen först och främst om att skälen i en gemenskapsrättsakt inte är juridiskt bindande och således inte med framgång kan åberopas vare sig till stöd för

undantag från bestämmelserna i den berörda rättsakten eller för att tolka dessa bestämmelser på ett sätt som uppenbart strider mot deras lydelse (se, bland annat, dom av den 24 november 2005 i mål C-136/04, Deutsches Milch-Kontor, REG 2005, s. I-10095, punkt 32 och där angiven rättspraxis).

17 Vidare finns det ingenting som tyder på, vare sig i de förberedande rättsakterna till förordning nr 2193/2003 eller vid en jämförelse mellan de olika språkversionerna av densamma, att ordalydelsen i artikel 4.2 i förordningen är en följd av något redaktionellt misstag.

18 Slutligen ska det påpekas att nämnda artikel 4.2, vars ordalydelse dessutom är klar, är logisk mot bakgrund av det system som har inrättats genom förordning nr 2193/2003. Såsom kommissionen har påpekat måste näringsidkarna kunna räkna med att produkter som de har exporterat från Förenta staterna till gemenskapen före den dag då förordningen offentliggjordes och trädde i kraft inte kommer att påföras gemenskapsrättsliga tilläggstullar. Några sådana förväntningar är emellertid inte berättigade när det gäller produkter som har exporterats efter nämnda datum, eftersom näringsidkarna då inte kan vara okunniga om att dessa produkter kommer att påföras tilläggstullar enligt bestämmelserna i förordningen.

19 Det framgår av det ovan anförda att skäl 6 i förordning nr 2193/2003 inte med framgång kan åberopas som grund för att tolka artikel 4.2 i samma förordning på ett sätt som uppenbart strider mot dess ordalydelse.

20 Tolkningsfrågan ska följaktligen besvaras på följande sätt: Artikel 4.2 i förordning nr 2193/2003 ska tolkas i enlighet med sin ordalydelse, på så sätt att produkter för vilka det kan visas att de redan var på väg till gemenskapen den dag då förordningen trädde i kraft, och vars bestämmelseort inte kunde ändras, inte ska omfattas av tilläggstullen.

Rättegångskostnader

21 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (femte avdelningen) följande:

Artikel 4.2 i rådets förordning (EG) nr 2193/2003 av den 8 december 2003 om införande av tilläggstullar på import av vissa produkter med ursprung i Amerikas förenta stater ska tolkas i enlighet med sin ordalydelse, på så sätt att produkter för vilka det kan visas att de redan var på väg till gemenskapen den dag då förordningen trädde i kraft, och vars bestämmelseort inte kunde ändras, inte ska omfattas av tilläggstullen.

Underskrifter